

Tarih : 15.04.2025

Sayı : 88

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Küresel iklim değişikliğinden en çok etkilenen ülkelerden birisi de coğrafi konumu itibarıyla ülkemiz olmuştur. Her geçen gün etkisini hissettiğimiz iklim değişikliği kuraklık, sel, don, dolu, aşırı yağış gibi meteorolojik olaylarla kendisini göstermektedir. Hava koşullarına doğrudan bağlı olan tarımsal üretim de iklim değişikliğinden en çok etkilenen alanların başında yer almaktadır.

Bazı illerimizde özellikle 10-14 Nisan 2025 tarihleri arasındaki günlerde hava sıcaklıklarında ani düşüşler yaşanmış, bazı yerlerde ise son 30 yılın en düşük sıcaklıkları kaydedilmiştir. Bu olumsuz hava koşulları sonucu maalesef 2014 yılında yaşanan büyük zirai don olayından sonra tarihimizin en büyük zirai don olaylarından biri yaşanmıştır.

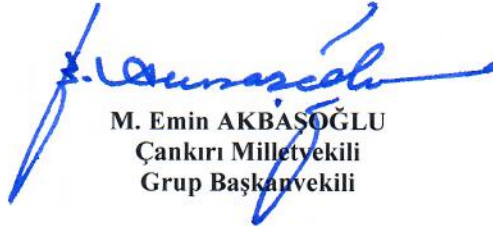
Bu itibarla; öncelikle dondan etkilenen illerimiz başta olmak üzere ülkemizde 2025 yılı Nisan ayı içerisinde gerçekleşen zirai don olayından ne kadarlık bir alanda kaç üreticinin etkilendiği, hangi ürünlerin ne kadar zarar gördüğü, bundan sonra benzeri sebeplerle (sel, don, dolu, kuraklık, aşırı yağış gibi) ortaya çıkabilecek her türlü olumsuzluğun tarımsal üretim üzerinde doğuracağı sonuçların en aza indirilmesi için yapılması gerekenler ile tarım sektörü paydaşlarıyla alınması gereken tedbirlerin araştırılması için Anayasanın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereği Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve talep ederiz.

Abdullah GÜLER
Sivas Milletvekili
Grup Başkanı

Özgür ZENGİN
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

M. Emin AKBASOĞLU
Çankırı Milletvekili
Grup Başkanvekili

Abdulhamit GÜL
Gaziantep Milletvekili
Grup Başkanvekili

Leyla ŞAHİN USTA
Ankara Milletvekili
Grup Başkanvekili

Bahadır N. YENİŞEHİRLİOĞLU
Manisa Milletvekili
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Küresel iklim değişikliğinden en çok etkilenen ülkelerden birisi de coğrafi konumu itibarıyla ülkemiz olmuştur. Her geçen gün etkisini hissettiğimiz iklim değişikliği kuraklık, sel, don, dolu, aşırı yağış gibi meteorolojik olaylarla kendisini göstermektedir. Hava koşullarına doğrudan bağlı olan tarımsal üretim de iklim değişikliğinden en çok etkilenen alanların başında yer almaktadır.

Ülkemizde 10-14 Nisan 2025 tarihleri arasındaki günlerde hava sıcaklıklarında ani düşüşler yaşanmış, bazı yerlerde son 30 yılın en düşük sıcaklıkları kaydedilmiştir. Bu olumsuz hava koşulları sonucu, maalesef 2014'te yaşanan büyük zirai don olayından sonra tarihimizin en büyük zirai don olaylarından biri yaşanmıştır. 2014 yılında en düşük sıcaklık -8 derece olarak ölçülmüşken, bu olayda -17 dereceye varan sıcaklıklar kaydedilmiştir. Geçtiğimiz yıl sadece 0.4 milyon dekar alan dondan zarar görmüşken, bu son olayda çok daha büyük bir alanın etkilendiği tahmin edilmektedir. Bu alanlardaki hasar oranları tespiti çalışmaları devam etmektedir.

Tarım ve Orman Bakanlığı, çiftçilerimizin dondan en az zararla etkilenmesi için son yıllarda bir dizi uygulamayı hayata geçirmiştir. 2017 yılından itibaren zirai donun önlenmesine yönelik makina ve ekipman için hibe desteği verilmiş, TARSİM'de koruyucu makine ekipman kullananlara ekstra indirim uygulanmış, bu kapsamda üreticilerimize önemli miktarlarda prim indirimi sağlanmıştır. Bakanlık yetkilileri son yaşanan don olayından önce Zirai Don Erken Uyarı Sistemi aracılığıyla üreticilerimizi bilgilendirdiği gibi, don hadisesi başladığı andan itibaren de olumsuz etkiyi en aza indirmek için gerekli tedbirleri almıştır.

-17 dereceye kadar düşen sıcaklıklar sonucu oluşan don olayı, ülkemizin belli bölgelerinde bazı meyve çeşitlerini maalesef etkilemiştir. İlk tespitler ve saha gözlemleri neticesinde; kayısı, üzüm, elma, şeftali, nektarin gibi bazı meyve gruplarında farklı derecelerde hasar meydana gelmiştir. Çiftçilerimizin bu olaydan en az düzeyde etkilenmesi için gerekli çalışmalar azami hassasiyetle sürdürülmektedir. Hava şartlarının mevsim normallerine dönmeye başlamasıyla birlikte üretim süreçleri devam etmekte olup, üretimin devamlılığını ve arz güvenliğini sağlamak üzere her türlü çalışma ivedilikle yürütülmektedir.

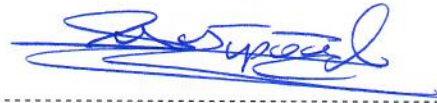
Çiftçilerimizin zirai don, dolu, kuraklık, sel gibi durumlar nedeniyle oluşabilecek zararlarını en aza indirmek amacıyla tarım sigortasının (TARSİM) yaptırılması ve Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlılık son derece önem arz etmektedir. Dünyada yaşanan iklim değişikliği ülkemizdeki mevcut bahçe bitkilerinin yüksekliğe ve rakıma dayanıklılığı, iklim şartlarına uyumu ve farklı zaman dilimlerinde yetiştirilmesi gibi hususlar dikkate alınarak tarımsal üretimin planlanmasının değişen şartlara göre gözden geçirilmesini zorunlu hale getirmektedir.

Bu itibarla; öncelikle dondan etkilenen illerimiz başta olmak üzere ülkemizde 2025 yılı Nisan ayı içerisinde gerçekleşen zirai don olayından ne kadarlık bir alanda kaç üreticinin etkilendiği, hangi ürünlerin ne kadar zarar gördüğü, bundan sonra benzeri sebeplerle (sel, don, dolu, kuraklık, aşırı yağış gibi) ortaya çıkabilecek her türlü olumsuzluğun tarımsal üretim üzerinde doğuracağı sonuçların en aza indirilmesi için yapılması gerekenler ile tarım sektörü paydaşlarıyla alınması gereken tedbirlerin araştırılması için Anayasanın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereği Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve talep ederiz.

Sahin TIN
Denizli Milletvekili

Tuba Kıcısol
Karamanmaraş MV.

Resul Kurt
Adıyaman MV.

İbrahim Eyyüpoğlu
SANDLIYAR

Sebnem BURSALI
İzmir MV

Harva Sibel Döğener
Mersin MV

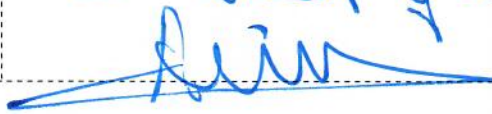

Jülide SARIEROĞLU
Ankara MV.

Azmi EKİNCİ
İstanbul Milletvekili

Latif SELVİ
Konya MV.

G. Beha Can
Lütfiye SELVA CAN
ANKARA MV.

MURAT KAYA
Sakarya

Ali İMCI
Sakarya

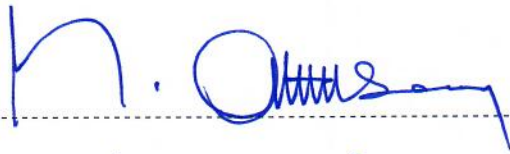
RÜMEYSA KADAK
İSTANBUL MV.

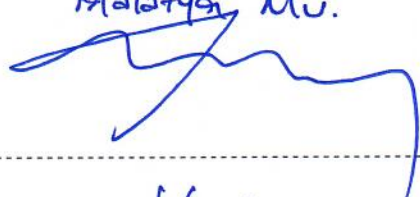
EMRE GALKAN
NARŞEHİR MV.

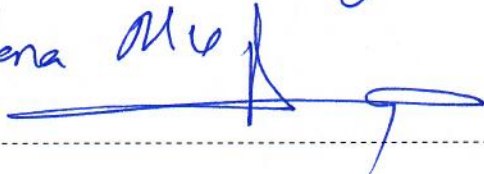
HÜSEYİN ALTINSOY
AKSARAY MV.

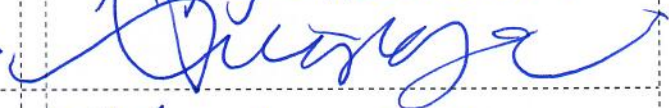
Abdurrahman Babacan
Malatya MV.

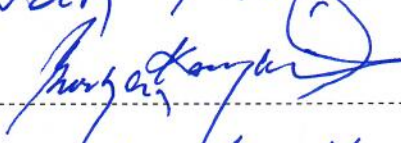
Abdullah Dogru
Adana MV

Ali Özkaya
Afyonkarahisar MV

Burhan Kayatürk
Van MV

Kayhan Tekmanlıoğlu
Van MV

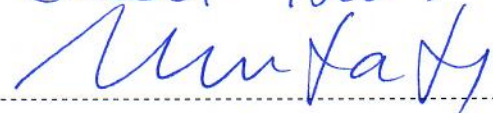

Ali Kınacı

Muntefer ARSLAN

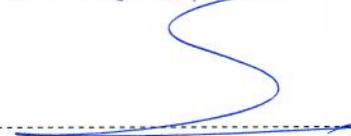
Erkat MV.

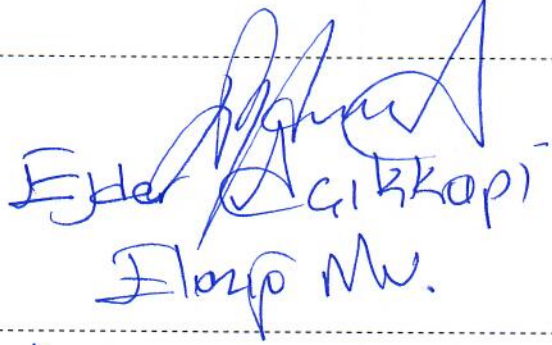

Saffet Borhan
Zonguldak Milletvekili

Orhan Akar
Burdur

Ender Dalgıçkopi
Elazığ Mr.

M. Sait YAZ
Diyarbakır
Milletvekili

Ömer Özmen
Anıy Mr.

İhsan Koca
Malatya Mr.

Haluk İpek

Amasya Milletvekili:

Halil Eldemir
Bilecik Mr.

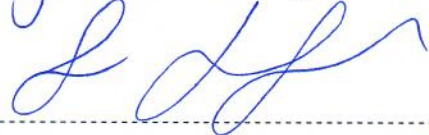

İnanç Sıraç Kaya
Amasya
malatya milletvekili

Nilgün Ök
Denizli Milletvekili

İbrahim YURDUKULU
Afyonkarahisar Mr.

Sayın Bayır Özsoy
Kayseri Milletvekili

Abdulkadir ÖZEL
Hatay Milletvekili

Gökdem Konaşıl
Tekirdağ Mr.

Orhan Kircali

Samsun Ml.

Hasan Arık

Alanya Ml.

Süleyman D. Arık

Malazgirt Ml.

Orhan YEGİN

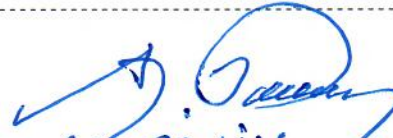
Ankara milletvekili

Osman Sağlam

Karaman Ml.

Ali ŞAHİN

Gaziantep milletvekili

Ali TEMÜR
AK Parti Giresun Milletvekili
Kit Komisyonu Üyesi

15.04.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Geçen hafta ülkemizde yaşanan don olayının boyutlarını araştırma için hazırlanan araştırma önergesine katılıyorum.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ali TEMÜR
AK Parti Giresun Milletvekili

Tel: (0312) 420 55 20 - 21

Faks: (0312) 420 21 13

e-posta: ali.temur@tbmm.gov.tr

Adres: TBMM Halkla İlişkiler Binası Zemin Kat BZ09

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

Bakanlıklar/ANKARA

Murat BAYBATUR
AK Parti Manisa Milletvekili
Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (AGİTPA) Üyesi
Türkiye – Rusya Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı

15.04.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Zirai Don olaylarını araştırması ile ilgili verilen meclis araştırma önergesine imzamı koyuyorum gereğini arz ederim.

Murat BAYBATUR
AK Parti Manisa Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİS BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde yaşanan don olayının boyutlarını araştırmak üzere, 15.04.2025 tarihinde AK Parti Grubumuz tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan araştırma önergesine katılıyorum

Gereğini Arz ederim.

15.04.2025

Süleyman ÖZGÜN

Nevşehir Milletvekili

